

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ БРАЗИЛІЇ

Г. Л. Панфілова*, М. Р. Матушак**

Національний фармацевтичний університет*, Харків, Україна

Буковинський державний медичний університет**

matushakmarta@gmail.com

На сучасному етапі розвитку світової економіки фармацевтичний ринок (ФР) є одним з найбільш динамічних її секторів. Це обумовлено, перш за все, стрімким зростанням обсягу продажів лікарських засобів (ЛЗ), як у розвинутих країнах, так й у країнах, що характеризуються поступовим розширенням власного фармацевтичного виробництва. Сучасний ФР відіграє важливу соціальну роль в економіці країни як важливе мірило рівня інноваційності її розвитку, а також добробуту та здоров'я населення. Зараз український ФР, як і національна система охорона здоров'я у цілому переживає складні часи. Розробка та впровадження сучасних механізмів підвищення доступності надання фармацевтичної допомоги та послуги населенню потребує ефективного використання сучасного досвіду функціонування ФР країн, що розвиваються. До таких країн, з соціально-економічної та фінансово-економічної точки зору з повною мірою відповідальності можна віднести й Бразилію. Зазначене й обумовило мету проведення наших теоретичних досліджень.

Основна мета досліджень полягала в аналізі та систематизації даних, що висвітлюють питання особливостей функціонування ФР Бразилії та функціонування системи фармацевтичного забезпечення населення. У дослідженнях нами використовувалися історичний, системний, порівняльний, логічний методи наукового пошуку та аналізу, а також методи маркетингового аналізу ринку. Всі інформаційні запити у пошукових системах здійснювалися нами за такими ключовими словами, як : «світовий фармацевтичний ринок»; «фармацевтичний ринок Бразилії»; «особливості розвитку фармацевтичного ринку Бразилії»; «регіональні особливості розвитку фармацевтичного ринку Бразилії»; «перспективи розвитку фармацевтичного ринку Бразилії»; «прогнози обсягу продажів на світовому фармацевтичному ринку» та ін..

Систематизуючи результати проведених досліджень можна стверджувати, що бразильський ФР є одним із найперспективніших і фінансово привабливих не тільки в Південній Америці, а й в усьому світі. Пожвавлення інвестиційного клімату у країні, яке спостерігалось в останні роки призвело до істотного розвитку всіх, без виключення сегментів національного ФР. На даний час бразильський

ФР демонструє значні темпи зростання обсягів продаж ЛЗ, а також виробів медичного призначення (ВМП). Так, за даними світових агенцій річний обсяг продажів на ФР Бразилії становив у 2017 році 17 млрд. дол., що дозволяє розмістити зазначений сегмент на 11-ту позицію у світовому рейтингу національних ринків ЛЗ та ВМП. а даними 2018 р. обсяг продажів на ФР Бразилії становив 28 млрд. реалів. Прогнозується, що середнє значення щорічних темпів зростання обсягів продажів на бразильському ФР будуть становить приблизно 7,-8,5%. На сьогодні в Бразилії зареєстровано близько 540 фармацевтичних компаній, 90 з них виробляють генерики, а частка їх продажів на ринку становить 20,6-22,0%. Світові експерти оцінюють дуже оптимістично перспективи до збільшення кількості генериків, що позиціонуються на ФР Бразилії. Цікавим є той факт, що з 2,8 тис. зареєстрованих сьогодні в Бразилії генериків, 89,0% виробляються безпосередньо у країні. Проте, присутність на ринку 300 генериків імпортного виробництва вказує на реально існуючий високий рівень конкуренції на ринку. Особливістю розвитку бразильського ринку ЛЗ та ВМП є вкрай нерівномірний розподіл споживання фармацевтичної продукції на різних регіонах країни. Завдяки декільком державним програмам відбувається просування препаратів-аналогів за декількома напрямками. Одна з них це «Популярна аптека». Сутність цієї програми полягає у формуванні розгалуженої мережі приватних аптек. Обслуговування клієнтів у зазначених мережевих аптеках здійснюється виключно по рецептах лікарів. На даний час в Бразилії функціонують близько 5800 аптек, які забезпечують роботою 17 тис. фармацевтам. До особливостей розвитку системи фармацевтичного забезпечення слід віднести також високий рівень концентрації аптечних закладів за фінансово-економічним показником, тобто 53,0% аптек входять до складу аптечних мереж. В аптеках активно практикується відкрита викладка ЛЗ та ВМП. Крім цього, в аптеках надають різні додаткові послуги, наприклад за бажанням клієнта можуть провести нескладні аналізи, виміряти тиск, здійснити ін'єкції та ін.. Важливою проблемою для ФР Бразилії є поширення фальсифікованої продукції на ФР. За деякими даними, обсяги реалізації фальсифікату сягає 50,0% від усього обороту ЛЗ на ФР. Наприкінці проведених досліджень можна зробити висновок, що основні проблеми розвитку бразильського ФР пов'язані з відсутністю системного підходу держави у вирішенні таких проблем, як ефективне регулювання діяльності на всіх етапах просування ЛЗ по товаропровідній мережі.